

ชื่อบทความ (ภาษาไทย) : ศึกษาปัญหาการนำหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาไปปฏิบัติ

(ภาษาอังกฤษ) : Study the Problem of implementing good governance principles of the Secretariat of the senate.

หัวข้อการพิจารณา

หัวข้อ	คะแนนประเมิน					ข้อแก้ไข / ข้อเสนอแนะ
	1	2	3	4	5	
1. บทคัดย่อ			✓			[Keywords]
2. Abstract			✓			
3. บทนำ			✓			ตามที่ขอไว้ 2 ข้อ คือ ที่เหลือ
4. วัตถุประสงค์การวิจัย/การศึกษา				✓		วัตถุประสงค์ 4 ข้อ 2/กลางบท
5. วิธีการวิจัย/วิธีการศึกษา				✓		ใช้วิธีแบบเชิงคุณภาพ ตามที่ติดตัว เป็นกรณีเฉพาะ วิเคราะห์ด้วย Key informant
6. ผลการวิจัย/ผลการศึกษา				✓		ใช้เอกสารที่ระบุไว้
7. สรุปผลการวิจัย/สรุปผลการศึกษา		✓				สรุปงานวิจัย สรุปสื่ออ้างอิง ใช้สื่ออ้างอิงเฉพาะ
8. อภิปรายผล/ข้อเสนอแนะ		✓				ใช้สื่ออ้างอิงเฉพาะ คือ สื่ออ้างอิง เฉพาะ
9. เอกสารอ้างอิง		✓				ใช้สื่ออ้างอิงเฉพาะ แต่ใช้สื่ออ้างอิง เฉพาะ
10. ความใหม่และคุณค่าทางวิชาการ			✓			ใช้สื่ออ้างอิงเฉพาะ ใช้สื่ออ้างอิง เฉพาะ

(อาจมีเอกสารแนบหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม - ถ้ามี)

ศึกษาปัญหาการนำหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาไปปฏิบัติ

รชดา ศรีสุวรรณ, ดร. พิมพ์นา ศรีบุญยพรรัฐ

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

²คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์คือ 1) ศึกษาปัญหาที่ส่งผลต่อการนำหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาไปปฏิบัติ 2) เสนอแนะแนวทางในการนำหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาไปปฏิบัติ โดยการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)

ผลการวิจัยพบว่า

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้มีการยึดหลักธรรมาภิบาล ดังนี้

1. ความโปร่งใสรับรู้ข้อมูลของหน่วยงานได้ ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ สำนักงานได้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ประชาชนสอดคล้องกับ ความรับผิดชอบ ตระหนักในหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ มีความรับผิดชอบเมื่อความผิดพลาดเกิดขึ้น ตรวจสอบโดยการใช้อำนาจรัฐ และจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อปฏิบัติโดยยึดหลักนิติธรรม และความโปร่งใส เป็นหลัก ต้องมีความกระตือรือร้นในการแก้ไข และความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง

2. หลักการมีส่วนร่วม การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมการรับฟังปัญหาและได้รับข้อเสนอแนะจากบุคคลภายนอก และผู้บังคับบัญชาควรจะต้องรับฟังปัญหาจากการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาซึ่งผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นผู้ทำงานโดยตรงจึงรู้จักปัญหาได้ดีกว่า

คำสำคัญ : หลักธรรมาภิบาล

key word

Study the Problem of implementing good governance principles of the Secretariat of the senate.

Rachada Srisuwan

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

email: pung_melody@hotmail.com

11/27/2564

Abstract

This research The objectives are: 1) study problem affecting the implementation of the Code of Governance of the Senate Secretariat 2) provide guidance on the implementation of the principles of good governance of the Senate Secretariat by this study it is a qualitative research. With in-depth interviews with important informants

The results of the research were as follows:

The Secretariat of the Senate adheres to the following good governance principles:

1. Transparency, able to perceive the information of the organization which can be examined the office has an information center. To make people comply with Responsibility It is the duty that must be performed. Take responsibility when mistakes happen Inspected by the exercise of state power and the conscience and responsibility must be observed based on the rule of law and transparency, in essence, requires enthusiasm for editing. And the courage to accept the consequences of your actions

2. Principle of participation allowing the public to participate in listening to problems and receiving suggestions from third parties. And supervisors should have to listen to problems from the work of subordinates, which the subordinates are working directly, so they know the problems better.

Key word : Good governance

key word

บทนำ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเทียบเท่ากรม และมีฐานะเป็นนิติบุคคล ฝ่ายรัฐสภาซึ่งได้กำหนดให้มีส่วนราชการสังกัดรัฐสภา คือ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา หน่วยงานสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีเลขาธิการวุฒิสภาเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และนอกจากจะมีงานหลักภายในองค์กรยังเป็นหน่วยงานราชการที่ทำหน้าที่หลักในการสนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติให้แก่สมาชิกวุฒิสภา มีการแบ่งหน่วยงานภายในออกเป็น 18 สำนัก

การแยกวุฒิสภาเพื่อจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเป็นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐที่มีความเป็นอิสระคล่องตัวในการดำเนินงาน (autonomy) รวมทั้ง การเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางการบริหารมีภารกิจใน การอำนวยความสะดวกให้บริการกับสมาชิกวุฒิสภา สำหรับประเทศไทย หน่วยงานภาครัฐที่มีโครงสร้างการบริหารงานที่เป็นอิสระมีการจัดตั้งมาเป็นระยะ ๆ ซึ่งแต่เดิมนั้นมีการจัดตั้งองค์การภาครัฐเพียง 2 ประการ คือ ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งต่อมา พบว่าภารกิจบางประเภทไม่เหมาะสมหรือเข้าข่ายการจัดตั้งเป็นส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ จึงต้องดำเนินการโดยออกกฎหมายเฉพาะ และมีการจัดตั้งเป็นองค์การหรือหน่วยงานในกำกับของรัฐมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย องค์การทหารผ่านศึก ครุสภา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นต้น (สุรพล นิติไกรพจน์, 2541, หน้า 5-8)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเป็นผลผลิตของการเปลี่ยนแปลงกรอบแนวคิดของการจัดการภาครัฐ กล่าวคือ การบริหารภาครัฐที่มุ่งค่านิยมประชาธิปไตยภายใต้กรอบแนวคิดธรรมาภิบาลและ การจัดการภาครัฐแนวใหม่หรือ (autonomization is a product of democratic governance reform and new public management) กรอบแนวคิดดังกล่าวนี้ ถูกรวม ๆ เรียกว่า “Governance” ซึ่งหมายถึง การจัดการปกครองหรือการอภิบาลเพื่อสะท้อนถึงความพยายามในการสร้างแนวทางการบริหารภาครัฐที่มีความรับผิดชอบรับการตรวจสอบต่อสาธารณะBorwornwathana (2005, p. 13-45)

แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่เป็นกรอบแนวคิดในการจัดการภาครัฐแนวใหม่ซึ่งแนวคิดที่มีอิทธิพลสำคัญ คือ การนำแนวความคิดของการจัดการภาคเอกชนมาใช้ในการบริหารองค์การภาครัฐ (Christensen & Lægreid, 2003, p. 20) ทั้งนี้โดยการปรับบทบาทและวิถีทางในการบริหารภาครัฐที่พยายามที่จะลดบทบาทที่เน้นการควบคุมของภาครัฐเป็นการกำกับดูแล การจำกัดขนาดของระบบราชการ และแปรรูปหน่วยงานของรัฐให้เป็นองค์กรรูปแบบใหม่ที่มีความเป็นอิสระทางการบริหาร (Christensen & Lægreid, 2003, p. 121)

ดังนั้น แนวคิดธรรมาภิบาลเป็นหนึ่งในแนวคิดที่สำคัญของการบริหารภาครัฐแนวใหม่ Rhodes (1996, p. 652) เป็นแนวคิดที่มุ่งหลักการบริหาร โดยยึดหลักนิติธรรม (rule of law) หลักความถูกต้อง หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบและรับการตรวจสอบต่อสาธารณะ (accountability) หลักความมีประสิทธิภาพ (effectiveness) (Kjare, 2004, pp. 19-27) มีการวางแผนกลยุทธ์และมีการปรับโครงสร้างและกำหนดพันธกิจสำหรับองค์การ มีการกระจายอำนาจไปสู่ระดับปฏิบัติมากขึ้น โดยพิจารณาได้จาก การมี

เจตนาที่มุ่งส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพตามระบอบประชาธิปไตยและศักดิ์ศรีของการเป็นมนุษย์ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และการตรวจสอบอำนาจรัฐ

อาจกล่าวได้ว่าทรัพยากรทางการบริหารที่สำคัญที่สุด คือ ผู้บริหาร ผู้บริหารเป็นหลักชัยของหน่วยงาน และเป็นดวงประทีปของผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาผู้บริหารที่ดีจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และพยายามทำตนให้เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างแท้จริง การดำเนินงานจะประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารในการนำหลักการบริหารมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชนและภาคประชาสังคม ซึ่งครอบคลุมไปถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจ เป็นการบริหารงานยุคใหม่ที่เน้นความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ความรับผิดชอบ ความประพฤติชอบ การมีส่วนร่วม และกระบวนการยุติธรรม โดยยึดหลักสำคัญพื้นฐาน 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักความคุ้มค่า ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ การมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม การเอาใจใส่ในปัญหาของบ้านเมือง มีความกล้าหาญที่จะรับผิดชอบต่อผลกระทบ ยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ยึดหลักความซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ บริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างประหยัด คุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุด เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบความถูกต้องในการดำเนินงาน (สำรวย ขจรศักดิ์, 2555, หน้า1)

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวในข้างต้น ปัญหาของการวิจัยคือ 1. ความร่วมมือของบุคลากร 2. ข้าราชการไม่ตระหนักในนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ 3. ช่องการร้องเรียนของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภายังมีไม่มากพอ 4. มีการเผยแพร่ข้อมูลให้บุคลากรยังไม่ทั่วถึง ดังนั้น สภาพปัญหาการนำหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาไปปฏิบัติตามทัศนะของหน่วยงานในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จึงเป็นหัวข้อสมควรค่าแก่การศึกษาค้นคว้าอย่างยิ่ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ศึกษาปัญหาที่ส่งผลต่อการนำหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาไปปฏิบัติ
2. เสนอแนะแนวทางในการนำหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาไปปฏิบัติ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีขอบเขตในการศึกษาจำแนกดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการนำหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาไปปฏิบัติโดยศึกษาตามพระราชบัญญัติหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ประการ

1. หลักนิติธรรม 2. หลักคุณธรรม 3. หลักความโปร่งใส 4. หลักการมีส่วนร่วม 5. หลักความรับผิดชอบ 6. หลักความคุ้มค่า และงานเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาสภาพปัญหาการนำหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาไปปฏิบัติ ที่อยู่ เลขที่ 111 ถนน สามเสน แขวงนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะทำการศึกษาวิจัยตั้งแต่ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 ถึงเดือน มกราคม พ.ศ. 2564 รวมเป็นระยะเวลา 3 ปี

4. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประกอบด้วย
ระดับผู้บริหารและข้าราชการ จำนวน 12 คน

1. ผู้บริหารสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รองเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน 3 คน

ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานกลาง จำนวน 3 คน

2. ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ระดับผู้ปฏิบัติ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน 9 คน

1. พนักงานราชการในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน 3 คน

2. ลูกจ้างประจำสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน 3 คน

3. พนักงานจ้างเหมาบริการเพื่อเสริมงานด้านนิติบัญญัติของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
จำนวน 3 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. หน่วยในการวิเคราะห์

หน่วยการวิเคราะห์ (unit of analysis) คือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประกอบด้วย

1) ผู้บริหารได้แก่ รองเลขาธิการ ผู้อำนวยการสำนัก

2) ข้าราชการ ได้แก่ ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

3) พนักงานราชการ ได้แก่ พนักงานราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ(Key Informance) ประกอบด้วย ได้แก่

1) ผู้บริหารประกอบด้วย

1.1 ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

1.2 รองเลขาธิการวุฒิสภาและรองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

2) ข้าราชการประกอบด้วย

2.1 ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

2.2 ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

โครงสร้างของแบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ถูกสัมภาษณ์ ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพปัญหาการนำหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาไปปฏิบัติ ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาการนำหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาไปปฏิบัติและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาไปปฏิบัติ

1. แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์มีลักษณะเป็นแบบกึ่งโครงสร้าง มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1.1 นำประเด็นเนื้อหาแต่ละด้านมาสร้างเป็นคำถามเพื่อสัมภาษณ์

1.2 สร้างสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า

1.3 นำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย เพื่อแก้ไข เนื้อหาที่ใช้

1.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยพิจารณาอีกครั้ง เพื่อให้แบบสัมภาษณ์มีความสมบูรณ์มากขึ้น

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้ โดยผู้วิจัยยื่นเรื่องเสนอให้กับทางมหาวิทยาลัยเพื่อจัดทำบันทึกเพื่อขอสัมภาษณ์ในงานวิจัยครั้งนี้และนำไปให้ผู้ที่จะสัมภาษณ์ไว้เป็นหลักฐาน หลังจากนั้นเป็นขั้นตอนของการสัมภาษณ์ เมื่อได้ขอข้อมูลจากการสัมภาษณ์และจดบันทึกมาแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องเพียงพอและความเชื่อถือได้ของข้อมูลว่าจะสามารถตอบปัญหาของงานวิจัยได้อย่างครบถ้วน

5. การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยมีการตรวจสอบข้อมูล แบบสามเส้า (Triangulation Technique) โดยมีรายละเอียดดังนี้ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) ซึ่งจะทำให้การพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ได้มานั้นถูกต้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง และตอบปัญหาการวิจัย โดยตรวจสอบแหล่งข้อมูลพิจารณาใน แหล่งบุคคล หมายถึง ถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไปข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ ในการศึกษาในครั้งนี้ได้ใช้ในการตรวจสอบจากแหล่งบุคคลมากที่สุด โดยการสอบถามข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างหลายกลุ่ม ในคำถามเดียวกัน จากกลุ่มตัวอย่างคนเดียวกันจากแหล่งบุคคลหลาย ๆ คน เพื่อเป็นการยืนยันในข้อมูลที่ได้รับว่ามีความถูกต้องกันหรือไม่

6. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

1. ผู้วิจัยถอดข้อมูลที่ได้จากบันทึกเทป แล้วทำความเข้าใจในภาพรวมตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลแต่ละคน

2. สรุปประเด็นการสัมภาษณ์ ซึ่งทำการสังเคราะห์ข้อความที่ได้จากการถอดความจาก
เครื่องบันทึกเสียงของผู้ให้สัมภาษณ์ แต่ละท่านแล้วนำมาสรุปเป็นภาพรวมตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

การนำหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาไปปฏิบัติ

จากการประมวลสรุปสาระสำคัญจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารได้ข้อมูลซึ่งเสริมต่อการค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ
จึงขอสรุปดังนี้

ประเด็นแรก ในการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
ท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลทำให้องค์กรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานให้มี
ประสิทธิภาพได้อีกทั้งยังเป็นกลไกในการควบคุมติดตามและตรวจสอบโดยมีประชาชนหรือองค์การภายนอกมี
ส่วนร่วม เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพเป็นไปตามการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อีกทั้งหลักธรรมาภิ
บาลทั้ง 6 ข้อ มาใช้ในการบริหารงานซึ่งปรากฏตามวิสัยทัศน์ของส่วนราชการที่ว่าวิสัยทัศน์ (Vision) องค์กรที่
เป็นเลิศในการส่งเสริม สนับสนุนฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งสอดคล้องกับหลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล
(Efficiency and Effectiveness) กระบวนการและสถาบันต่าง ๆ เช่น รัฐสามารถจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ได้
อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมโดยรวม รวมถึงการทำงานอย่างรวดเร็ว มี
คุณภาพและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ประเด็นที่สอง การบริหารงานของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ยึดหลักธรรมาภิ
บาลเป็นอย่างมากโดยเฉพาะหลักความโปร่งใส สำนักงานมีคณะกรรมการในการพิจารณาในการเปิดเผยข้อมูล
โดยมีหน้าที่ในการกลั่นกรองข้อมูล ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะมีมติให้เปิดเผยข้อมูล ซึ่งทำให้ประชาชนสามารถ
ตรวจสอบการบริหารงานของสำนักงานทำให้องค์กรมีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งหน่วยงานยังมี
เว็บไซต์ของสำนักงานเพื่อให้ประชาชนรู้ข้อมูลของสำนักงานอีกด้วยและเรื่องของความสามัคคี ทุกงานใน
องค์กรเกิดจากความร่วมมือของหลายคนเพื่อให้งานสำเร็จ บรรลุตาม วัตถุประสงค์ซึ่ง สอดคล้องกับ หลัก
ความโปร่งใส กฎเกณฑ์ต่าง ๆ มีการเปิดเผยข้อมูลโดยตรงไปตรงมาก ประชาชนสามารถเข้าถึงและรับทราบ
ข้อมูลข่าวสารสาธารณะของทางราชการได้ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นที่รับทราบโดยทั่วไปอย่างมากที่สุด
 อีกทั้งผู้บริหารต้องมีความโปร่งใสในการบริหารงานของกิจการคือไม่ซ่อนเร้นหรือปิดบังในการบริหารงาน
 รวมทั้งต้องเต็มใจและอำนวยความสะดวกให้มีกลไกตรวจสอบการปฏิบัติงานของทุกส่วนได้ทุกขั้นตอน

ประเด็นที่สาม หลักธรรมาภิบาลมีกฎระเบียบ ข้อบังคับ รวมถึงมีนโยบายที่ให้ข้าราชการประพฤติ
ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล สำหรับการบริหารงานของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ยึดหลักธรรมาภิบาลใน
หลักการมีส่วนร่วมการร่วมกันทำงานเป็นทีม เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด หลัก

ธรรมาภิบาลที่องค์กรนำมาใช้มากที่สุด เป็นหลักความรับผิดชอบ บุคลากรของหน่วยงานส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบในหน้าที่ สำหรับผู้บริหารควรมีมากกว่าความรับผิดชอบที่ตรวจสอบและสร้างความเชื่อมั่น หรือ ศรัทธาให้แก่ข้าราชการในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเพื่อเป็นรากฐานที่มั่นคงให้แก่องค์กร ทำให้องค์กรมีความแข็งแกร่ง และแข็งแกร่งมากยิ่งขึ้น องค์กรมีการกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อให้ทุกคนปฏิบัติตามและเป็นเป้าหมายขององค์กรที่ทุกคนปฏิบัติเพื่อให้ทุกคนในองค์กรมีเป้าหมายเดียวกันและช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

หลักธรรมาภิบาลที่องค์กรนำมาใช้มากที่สุด เป็นหลักการมีส่วนร่วม องค์กรจะพัฒนาไปได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรในองค์กรเรื่องของการทำงานต้องทำงานเป็นทีมหลายคนต้องช่วยกันเพื่อให้งานสำเร็จ รุ่งไปได้ด้วยดี ผู้บังคับบัญชาต้องรับฟังปัญหาจากผู้ใต้บังคับบัญชาเพราะผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นพนักงานและรู้ปัญหาได้จากหน้างานและนำข้อผิดพลาดไปปรับแก้ไขต่อไปเพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดนี้อีก อีกทั้งสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีการเปิดให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องการประเมินผลงานของข้าราชการที่ได้รับการเลื่อนขั้นหรือเลื่อนเงินเดือนในตำแหน่งที่สูงขึ้นโดยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก

เสนอแนะแนวทางในการนำหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาไปปฏิบัติ

ประการแรก

ประเด็นแรก ต้องให้ความสำคัญในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์กรอย่างจริงจังและติดตามผลอย่างต่อเนื่องโดยมีการติดตามผลทุกระยะ และมีการจัดฝึกอบรมทุกปีให้กับข้าราชการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้มากยิ่งขึ้น ปัญหาคือบุคลากรขององค์กรและแนวนโยบายขององค์กร บุคลากรบางส่วนไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลจนนำไปสู่การโดนให้ออกจากงาน

ต่างกับแนวคิดนโยบายสาธารณะแนวทางการปฏิบัติของรัฐบาลที่มีวัตถุประสงค์ซึ่งอาจจะทำโดยคน ๆ เดียวหรือคณะบุคคลในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้อง มีองค์ประกอบที่สำคัญคือ 1. ต้องมีวัตถุประสงค์ 2. เป็นแนวทางปฏิบัติ 3. การปฏิบัติจะต้องเกิดขึ้นจริง 4. การปฏิบัติจะเป็นไปในเชิงบวก หรือเชิงลบก็ได้ในส่วนของแนวนโยบายขององค์กรบางครั้งกำหนดมาให้มีผลลัพธ์ไม่ตรงตามที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิดนโยบายใดก็ตาม ถ้าไม่มีการนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติ นโยบายนั้นก็ไร้คุณค่า หรือเมื่อนำไปปฏิบัติแล้วล้มเหลว นอกจากจะเกิดความเสียหายต่อประชาชน ยังเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ และอาจส่งผลกระทบต่ออนาคตทางการเมืองของผู้กำหนดนโยบายอีกและข้าราชการบางส่วนไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล เช่น ข้าราชการบางคนไม่ซื่อสัตย์สุจริต มีการนำเงินจลลงจากเบิกเบี้ยประชุมที่จะให้กับคนในคณะที่ประชุมแล้วเก็บไว้ใช้เองไม่ให้คนที่เข้าประชุมทำให้มีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงและมีผลทำให้ข้าราชการผู้นั้นโดนลงโทษเป็นการไล่ออกจากราชการ และต้องจ่ายค่าเสียหายเพื่อเป็นการชดเชยเงินที่หายไป

ประเด็นที่สอง ปัญหาที่สำคัญคือ คน หากคนหรือข้าราชการไม่ตระหนักในการนำมาใช้ปฏิบัติ สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่านโยบายใดก็ตาม ถึงแม้ว่าเรากำหนดไว้ดีตามหลักเหตุผล แต่ถ้าหาไม่มีการนำนโยบายไปปฏิบัติ นโยบายนั้นก็ไร้คุณค่า หรือเมื่อนำไปปฏิบัติแล้วล้มเหลว นอกจากจะเกิดความเสียหายต่อประชาชน ยังเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ และอาจส่งผลกระทบต่ออนาคตทางการเมืองผู้กำหนดนโยบายอีกทั้งจะทำให้

หลักธรรมาภิบาลนั้นเป็นเพียงตัวอักษร และไม่เกิดผลดีต่อองค์กรนั้น ๆ โดยเฉพาะผู้บริหารของหน่วยงานควรเป็นผู้ทำให้ข้าราชการเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้และนำความรู้นั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ปัญหาของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาคือข้าราชการบางส่วนใช้ทรัพยากรไม่คุ้มค่า ทำให้เปลืองงบประมาณ เช่น การใช้กระดาษA4 ใช้แล้วไม่นำกลับมาใช้ซ้ำเพราะสามารถนำด้านหลังกลับมาใช้ใหม่ได้เป็นการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดหรือไม่ ใช้เทคโนโลยีหรือเครื่องคอมพิวเตอร์ในการส่งงานทำให้สามารถประหยัดในการใช้กระดาษมากจนเกินความจำเป็น หน่วยงานได้ควรจัดให้มีการฝึกอบรมและการรณรงค์ให้รู้จักการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่า ในปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีสามารถลดการใช้ทรัพยากรเช่นกระดาษและลดการใช้คนไปได้เป็นอย่างมาก การใช้เทคโนโลยีเข้าช่วยในปัจจุบันทำให้ประหยัดเวลาในการทำงานและทำให้งานเสร็จเร็วมากขึ้น ด้วย สอดคล้องกับการบริหารเป็นแนวทางเทคนิคหรือการใช้อำนาจ ตลอดจนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ ที่มีอยู่ หรือคาดว่าจะมี จัดการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น ให้ไปสู่จุดมุ่งหมายที่สำนักงานได้ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

หลักธรรมาภิบาลที่องค์กรนำมาใช้มากที่สุด เป็นหลักความสามัคคีพบว่า องค์กรจะพัฒนาไปได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรในองค์กรเรื่องของการทำงานต้องทำงานเป็นทีมทุกคนช่วยกันคิดแก้ปัญหาและอุปสรรคที่ต้องป้องกันเมื่อเจอในการสอบเช่นในเปิดสอบบรรจุข้าราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจากบุคคลภายนอกมีการตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบ และต้องการเตรียมกระดาษคำตอบ คำถาม การออกข้อสอบ การวางแผนดำเนินการสอบ การเตรียมสถานที่สอบทุกคนในกลุ่มงานจะต้องร่วมมือกันจัดเอกสารเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการสอบ เพื่อให้การสอบสำเร็จตามเป้าหมาย โดยสอดคล้องกับ

ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยู่ธยา (2547 หน้า 7) กล่าวว่า บริหารแบบมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วม ร่วมรับรู้และเสนอความเห็นในการตัดสินใจ โดยเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมจากฝ่ายต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันระหว่างฝ่ายต่าง ๆ อย่างเต็มที่

ปัญหาที่สำคัญคือ คน หากคนหรือข้าราชการไม่ตระหนักในการนำมาใช้ปฏิบัติสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่านโยบายใดก็ตาม ถึงแม้ว่ากำหนดไว้ดีตามหลักเหตุผล แต่ถ้าหากไม่มีการนำนโยบายไปปฏิบัติ นโยบายนั้นก็ไร้คุณค่า หรือเมื่อนำไปปฏิบัติแล้วล้มเหลว นอกจากจะเกิดความเสียหายต่อประชาชน ยังเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ และอาจส่งผลกระทบต่ออนาคตทางการเมืองผู้กำหนดนโยบายอีกทั้งจะทำให้หลักธรรมาภิบาลนั้นเป็นเพียงตัวอักษร และไม่เกิดผลดีต่อองค์กรนั้น ๆ โดยเฉพาะผู้บริหารของหน่วยงานควรเป็นผู้ทำให้ข้าราชการเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้และนำความรู้นั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ปัญหาของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาคือข้าราชการบางส่วนใช้ทรัพยากรไม่คุ้มค่า ทำให้เปลืองงบประมาณ เช่น การใช้กระดาษA4 ใช้แล้วไม่นำกลับมาใช้ซ้ำเพราะสามารถนำด้านหลังกลับมาใช้ใหม่ได้เป็นการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดหรือไม่ ใช้เทคโนโลยีหรือเครื่องคอมพิวเตอร์ในการส่งงานทำให้สามารถประหยัดในการใช้กระดาษมากจนเกินความจำเป็น หน่วยงานได้ควรจัดให้มีการฝึกอบรมและการรณรงค์ให้รู้จักการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่า โดย

สอดคล้องกับ Gibson, Ivancevich, and Donnelly (1979 p. 25) สรุปว่า กระบวนการบริหารมี 3 องค์ประกอบที่สำคัญ คือ

- 1) องค์ประกอบที่หนึ่ง การวางแผนและการจัดโครงสร้างองค์การ
- 2) องค์ประกอบที่สอง การบริหารงานบุคคล ได้แก่ การสรรหา คัดเลือกคนเข้าองค์การ ภาวะผู้นำ และการสื่อสาร
- 3) องค์ประกอบที่สาม การปฏิบัติการการผลิต ได้แก่ การควบคุมและการติดตามผล การประเมิน

ข้อเสนอแนะ

1.1 ต้องให้ความสำคัญในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์กรอย่างจริงจังและติดตามผลอย่างต่อเนื่องโดยมีการติดตามผลทุกระยะ

1.2 บุคลากรขององค์กรและแนวนโยบายขององค์กร บุคลากรบางส่วนไม่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลจนนำไปสู่การโดนให้ออกจากงาน

รายการอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2545). ธรรมนูญภาคการเมือง : บทบาทภาคการเมือง. สารคดีสภากันยายน.
- คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน. (2542). การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- คณิน บุณสุวรรณ. (2551). แผนการสืบทอดอำนาจโดยผ่านบทเฉพาะกาลของร่างรัฐธรรมนูญฉบับลงมติ กรุงเทพฯ. ประชาทรรศรายสัปดาห์.
- จุมพล หนิมพานิช. (2547). การวิเคราะห์นโยบายขอบข่าย แนวคิดทฤษฎี และกรณีตัวอย่าง. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เจริญพงษ์ วิทยบุญรักษ์. (2543). ธรรมนูญเพื่อการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองของสังคมที่ดี. วารสารเพิ่มผลิต.
- เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ (2528). “แนวคิดและวิธีการวางแผนการศึกษา”. ในเอกสารการฝึกอบรมการวางแผน พัฒนา.
- ชนะศักดิ์ ยูบูรณ์. (2543). กระทบงมทาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดี .กรุงเทพมหานคร:บพิธิการพิมพ์.
- ชนะศักดิ์ ยูบูรณ์. (2543). การปกครองที่ดี (Good Governance) ในระบบราชการไทย. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์พิธิการพิมพ์. ดำเนินงานที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานในองค์กร กรณีศึกษา: พนักงานบริษัท เทเลคอม ในเขตกรุงเทพมหานคร การค้นคว้าอิสระ ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ติน ปรัชญพฤทธิ์. (2527). ทฤษฎีองค์การ. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.